

Štvrté pokračovanie Svetového dňa trombózy v Martine

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.¹, MUDr. Juraj Sokol, PhD.¹, prof. MUDr. Viera Štvrtinová, CSc.², doc. MUDr. Mária Hulíková, CSc.³, MUDr. Miroslava Dobrotová, PhD.¹, MUDr. Matej Samoš, PhD.⁴, MUDr. Zuzana Jedináková, PhD.^{1,5}, prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.¹, prof. MUDr. Ján Staško, PhD.¹

¹Národné centrum hemostázy a trombózy, Klinika hematológie a transfuziológie, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

²I. interná klinika, Lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Bratislava

³Centrum hemostázy a trombózy, HEMO MEDIKA spol. s r. o., Košice

⁴I. Interná klinika, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

⁵Centrum hemostázy a trombózy, HEMO MEDIKA spol. s r. o., Martin

V dňoch 12. – 13. októbra 2017 sa v Martine opäť konali aktivity v rámci celosvetovej iniciatívy štvrtého Svetového dňa trombózy (SDT). V roku 2017 sa do nej zapojilo 750 partnerov v 80 krajinách. Organizátorom podujatia bola Medzinárodná spoločnosť pre trombózu a hemostázu (International Society on Thrombosis and Haemostasis, ISTH) a odborným garantom na Slovensku bola Slovenská spoločnosť pre hemostázu a trombózu (SSHT, prezident spoločnosti prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.) Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) spolu so Slovenskou angiologickou spoločnosťou (SAS, predseda doc. MUDr. Juraj Mačarič, PhD., MPH) SLS. Záštitu nad podujatím prevzal dekan Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského (JLF UK), prof. MUDr. Ján Danko, CSc.

Informovanosť obyvateľstva o základných charakteristikách infarktu myokardu a ischemickej cievej mozgovej príhody je relatívne dostatočná. Avšak približne len 45 % pacientov vie, že vzniku venózneho tromboembolizmu (VTE) ako jednému z týchto troch dominantných kardiovaskulárnych príčin úmrtia je možné za určitých okolností predísť (1, 2). Cieľom projektu preto bolo zvýšiť povedomie ľudí o hĺbkovej venózne trombóze (HVT) a jej dôsledkoch, rizikových faktoroch a príčinách vzniku, možnostiach prevencie, klinických prejavoch, diagnostike a liečbe.

Už od začiatku októbra sa na sociálnych sieťach, na internete, ako aj vo forme informačných tabúľ, plagátov, billboardov a citylightov začala kampaň podporujúca 4. SDT s celoštátnym rozsahom.

Popri tom sa slovenská verejnosť mohla o 4. SDT dozvedieť vďaka odborným článkom v časopise Zdravie, alebo napríklad v miestnych novinách MY Turčianske noviny. Štvrtý SDT bol medializovaný aj na webovej stránke SSHT, na

Obrázok 1. Prof. MUDr. Ján Staško, PhD., v televíznej relácii Dámsky klub na Jednotke RTVS

Obrázok 3. MUDr. Igor Vico diskutuje v éteri Rádia Rebeca o organizácii 4. SDT

prípravované udalosti kampane poukazovali aj rozhovory s odborníkmi vo viacerých domácich médiách. O pripravách na 4. SDT v regionálnej televízii TV Turiec diskutovala spolu s organizátormi iniciatívy MUDr. Ivana Plameňová, PhD. V diskusnej relácii Jednotky Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS) Dámsky klub, venovanej 4. SDT, dňa 11. 10. 2017 vystúpil a na otázky divákov odpovedal prof. MUDr. Ján Staško, PhD. (obrázok 1).

V raňajšom vysielaní Televízie Markíza sa v rámci kampane 4. SDT predstavila doc. MUDr. Mária Hulíková, PhD. (obrázok 2), v Rádiu Rebeca sa problematike trombózy venovala MUDr. Lucia Stančiaková, PhD. a jeden z organizátorov podujatia MUDr. Igor Vico (obrázok 3), správu o 4. SDT do regionálnych novín pripravil MUDr. Tomáš Šimurda.

Vask. med., 2017, 9(3-4): 136–138

Obrázok 2. Doc. MUDr. Mária Hulíková, PhD., v rannom vysielaní Televízie Markíza

Obrázok 4. Informačný stánok pred UNM Martin

V priebehu obidvoch dní akcie sa ľudia mali možnosť pýtať a rozprávať o tematike trombózy pri informačných stánkoch pri vstupe do Univerzitnej nemocnice Martin (UNM), v centre mesta a pred Slovenským komorným divadlom (obrázok 4 a 5).

Potrebu pohybu ako relatívne jednoduchého spôsobu prevencie vzniku trombózy pripomenul rekreačný Beh proti trombóze so štartom pred Slovenským komorným divadlom v Martine (obrázok 6 a 7), ktorý prišla podporiť aj olympijská reprezentantka Slovenska v behu na stredné trate Lucia Hrivnák Klocová (obrázok 8).

Pohyb nielen vo forme behu, ale aj vytrvalostného cvičenia v posilňovni, či pri plávaní

Obrázok 5. Informačný stánok v centre Martina**Obrázok 8.** Behom proti tromboze a Lucia Hrivnák Klocová**Obrázok 11.** Dekan JLF UK, prof. MUDr. Ján Danko, CSc.

zdôraznil aj rozšírený program fitness centier v Martine a na plavárni v Martine. Cvičením sa k 4. SDT pripojili aj seniori z denného centra pre dôchodcov (obrázok 9).

Zdravé stravovanie s dostatkom ovocia, zeleniny a ďalších zložiek stravy s obsahom vitamínov a vlákniny propagovali v týchto dňoch aj viaceré reštaurácie.

Dňa 13. 10. 2017 boli pripravené edukačné prednášky zamerané na ukážky cvičenia a návody na poskytovanie akútnej prvej pomoci, prevencie trombozy pri starostlivosti o pacientov na lôžku, ako aj možnosti prevencie vzniku trombozy, ošetrovateľskej starostlivosti u pacientov s lokálnou trombolýzou a špecifiká stravovania pri užívaní perorálnych antikoagulancií. Poslednú z meno-

Obrázok 6. Účastníci aktivity Behom proti tromboze pred Slovenským komorným divadlom v Martine**Obrázok 9.** Cvičenie seniorov pri príležitosti 4. SDT**Obrázok 12.** Prednosta Kliniky hematológie a transfuziológie JLF UK a UNM prof. MUDr. Ján Staško, PhD., a prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., prezident SSHT SLS, vítajú účastníkov odbornej časti programu 4. SDT

vaných prednášok pre seniorov z Univerzity tretieho veku JLF UK prezentovala MUDr. Radoslava Šimonová, PhD. (obrázok 10).

Nutnosť dodržiavať zdravý spôsob života podčiarkol aj rozhovor s pacientom, u ktorého bola diagnostikovaná trombotická epizóda. Laická verejnosť mala možnosť poradiť sa a konzultovať možnosti prevencie, diagnostiky a príznakov, ako aj liečby trombozy s odborník-

Obrázok 7. Beh proti tromboze v Martine**Obrázok 10.** MUDr. Radoslava Šimonová, PhD., počas prednášky venovanej seniorom

mi Národného centra hemostázy a trombozy (NCHT) Kliniky hematológie a transfuziológie JLF UK a UNM v Martine.

Vyvrcholením aktivity bola tradične odborná časť obsahujúca prednášky zamerané na prezentáciu najnovších trendov v manažmente trombozy, pričom jedným z úvodných príhovorov účastníkov privítal aj dekan JLF UK, prof. MUDr. Ján Danko, CSc., a prednosta

Obrázok 13. Dekan JLF UK a viceprezident SLS prof. MUDr. Ján Danko, CSc., pri odovzdávaní Čestnej plakety akademika T. R. Niederlanda za rozvoj SLS prof. MUDr. Petrovi Kubiszovi, DrSc.

Obrázok 14. PhDr. Ľubica Hlinková, MPH, riaditeľka sekcie liekovej politiky a centrálnych nákupov VŠZP, a. s.

Obrázok 15. Doc. MUDr. Peter Dulíček, PhD.

Obrázok 16. Prednášajúci z centier hemostázy a trombózy v rámci odborného programu 4. SDT

Obrázok 17. Auditórium odborného programu 4. SDT

Kliniky hematológie a transfuziológie (obrázok 11 a 12), ktorý zároveň zosumarizoval históriu Kliniky hematológie a transfuziológie JLF UK a UNM pri príležitosti 25. výročia jej založenia. Zároveň prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., prevzal z rúk dekana JLF UK Čestnú plaketu akademika T. R. Niederlanda za rozvoj SLS (obrázok 13).

Medzi pozvanými čestnými hosťami v úvode programu vystúpila PhDr. Ľubica Hlinková, MPH, riaditeľka sekcie liekovej politiky a centrálnych nákupov Všeobecnej zdravotnej poisťovne (VŠZP) a. s. (obrázok 14) a problematike ischemickej cievnnej mozgovej príhody vo vzťahu k hormonálnej antikoncepcii sa vo svojej prednáške venoval ďalší čestný hosť, doc. MUDr. Peter Dulíček, PhD., zo IV. internej kliniky – hematologickej, LF UK a FN Hradec Králové (obrázok 15).

V rámci spomínaného odborného bloku prednášok prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., zhrnul historické fakty o trombóze a embólii, na ktorú prehľadovou prezentáciou o hĺbkovej venózne trombóze nadviazala prof. MUDr. Viera Štvrtinová, CSc.

Doc. MUDr. Mária Hulíková, PhD., sa zaoberala v súčasnosti často diskutovanou otázkou, koho je potrebné testovať na prítomnosť trombofilného stavu.

V druhej časti prednášok venovanej novým perorálnym antikoagulanciám sa problematikou monitoringu ich účinnosti zaoberala MUDr. Miroslava Dobrotová, PhD., a vybrané aspekty z pohľadu kardiológa predstavil MUDr. Matej Samoš, PhD. MUDr. Lucia Stančiaková, PhD., prezentovala prehľad základných charakteristík apixabanu a MUDr. Zuzana Jedináková, PhD.,

prednášala o najnovšom perorálnom antikoagulancii na Slovensku – o edoxabane (obrázok 16 a 17).

Na záver odborného programu prednosta Kliniky hematológie a transfuziológie JLF UK a UNM, prof. MUDr. Ján Staško, PhD., poďakoval všetkým prítomným za účasť a spoluprácu na organizácii 4. SDT a všetkým srdečne pozval na 5. SDT, ktorý sa uskutoční dňa 12. 10. 2018 opäť v Martine.

Literatúra

1. World Thrombosis Day – Campaign Materials for the Public [cit. 2017-12-01]. Dostupné na internete: <http://www.worldthrombosisday.org/campaign-materials/public/>
2. Wendelboe AM, McCumber M, Hylek EM, Buller H, Weitz JJ, Raskob G; ISTH Steering Committee for World Thrombosis Day. Global public awareness of venous thromboembolism. *J Thromb Haemost.* 2015;13(8):1365–71. DOI: 10.1111/jth.13031.

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

Národné centrum hemostázy a trombózy, Klinika hematológie a transfuziológie JLF UK a UNM Kollárova 2, 036 59 Martin stanciakova@jfm.uniba.sk

